7/6027

T.C.
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Teşkilatlandırma Genel Müdürlüğü

Sayı : B 14 0 TGM 0 10 00 03/550
Konu : Bursa Milletvekili Sayın Kemal DEMİREL'in yazılı soru önergesi hk.

02.06.2005 - 6137

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Başbakanlığa muhatap 16.05.2005 günlü KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6027-11105/33088 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızca kendileri adına şahsımın koordinatörlüğünde cevaplandırılması uygun görülen ilgi yazınız eki yazılı soru önergesi incelenmiş olup, cevaplarımız aşağıda sunulmuştur:

SORU 1- 59. Hükümet kurulduğu dönemden itibaren işyerini kapatanların sayısı ne kadardır?

CEVAP 1- Bakanlığımız İç Ticaret Genel Müdürlüğü ile Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü verilerine göre; 59. Hükümet döneminde kapatılan şirketlerin sayısı **56.873**, işyeri kapatan esnaf ve sanatkarların sayısı ise **234.300**'dür.

SORU 2- 59. Hükümet kurulduğu dönemden itibaren işyeri iflas edenlerin sayısı ne kadardır?

CEVAP 2- İşyerlerinin ne kadarının iflas nedeniyle kapatıldığı konusunda istatistiki bir veri bulunmamaktadır.

SORU 3- 59. Hükümet kurulduğu dönemden itibaren yeni işyeri açanların sayısı ne kadardır?

CEVAP 3- Bakanlığımız İç Ticaret Genel Müdürlüğü ile Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü verilerine göre; 59. Hükümet döneminde açılan şirketlerin sayısı **180.286**, yeni işyeri açan esnaf ve sanatkarların sayısı ise **350.386**'dır.

Dolayısıyla söz konusu dönemde **56.873** şirketin kapatılmasına karşılık **180.286** şirketin açıldığı; **234.300** esnaf ve sanatkar işyerini kapatırken, **350.386** esnaf ve sanatkarın da yeni işyeri açtığı anlaşılmakta olup, bu rakamlar, ekonomideki hareketlenmeyi yeterince ortaya koymaktadır.

2002 yılında açılan ticari nitelikteki işletme ve şirket sayısı toplam **54.854** ve kapanan ticari nitelikli işletme sayısı ise **18.661** olup, bu dönemde kurulan toplam şirket sayısında **36.193** adet artış bulunmaktadır. Aynı dönemde işyeri açan esnaf ve sanatkar sayısı **122.393**, işyeri kapatan sayısı **117.600**'dür.

Dolayısıyla ticari ve esnaf nitelikli işyerlerinin sayısındaki artış 2002 yılında **40.986** iken, 59. Hükümet döneminde **239.499** adet olarak gerçekleşmiştir.

Bu rakamlar daha ayrıntılı olarak değerlendirilecek olursa, DİE'nin verilerine göre (kooperatifler ve tüzel kişiliği bulunmayan ticari işletmeler dahil);

- Kurulan şirket sayısı 2002 yılında **30.842**, 2003 yılında **32.259**, 2004 yılında **40.919**;

- Kurulan ticaret unvanlı işyeri sayısı 2002 yılında **24.012**, 2003 yılında **33.039**, 2004 yılında ise **40.540**;

- Kapanan şirket sayısı 2002 yılında **3.667**, 2003 yılında **5.436**, 2004 yılında **7.660**;

- Kapanan ticaret unvanlı işyeri sayısı 2002 yılında **14.994**, 2003 yılında **13.229**, 2004 yılında **17.221**;

olarak gerçekleşmiştir.

SORU 4- 59. Hükümet kurulduğu dönemden itibaren işyerlerinde kar marjları yükselenlerin sayısı ne kadardır?

CEVAP 4- Ülkemizde Sermaye Piyasası Kanununa tabi olmayan işletmelerin bilanço bildirme mecburiyeti olmaması nedeniyle, işyerlerinin kar marjları bilinememektedir. Ancak, Maliye Bakanlığı verilerine göre, 59. Hükümetin göreve başladığı 2002 yılı Kasım ayında aktif nitelikteki kurumlar vergisi mükellefi sayısı **584.674** iken, bu sayı Nisan 2005 tarihi itibariyle **609.500**'e yükselmiştir.

SORU 5- Kar oranları yükselmiş olan işyerlerinin üretim alanları nelerdir?

CEVAP 5- Maliye Bakanlığı verilerine göre, faaliyet konuları itibariyle önceki yıllarla karşılaştırıldığında, bakkaliye ve süper market, akaryakıt ticareti, ayakkabı imalat ve satışı, bankacılık, bina inşaatçılığı(inşaat malzemeleri imalatında ve bayındırlık hizmetlerinde yükseliş bulunmamaktadır), deterjan imalatçılığı, elektrikli ev aletleri imalat ve satışı, seyahat ve turizm işletmeleri (otel işletmeciliğinde artış bulunmamaktadır), mobilyacılık, ihracat ve ithalat, et ve et mamulleri vs. gibi sektörlerde vergi matrahına konu olan kar miktarlarında önemli artışlar bulunduğu görülmektedir.

SORU 6- Bu işyerlerinin bulunduğu iller hangileridir?

CEVAP 6- Maliye Bakanlığı verilerine göre, toptan ve perakendecilik, akaryakıt ticareti ile bina inşaatçılığının daha çok Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerde; imalat konusundaki faaliyetlerin ise ilgili sektörlerin yoğun olduğu illerde artış gösterdiği (örneğin elektrikli ev aletlerinde Manisa, ayakkabı sektöründe Konya, mobilyacılıkta Ankara, İstanbul ve Kayseri vs.) görülmektedir.

hususlarına yer verilmiştir.

7/6027

Sonuç olarak; ülkemiz ekonomisindeki olumlu gelişmeler doğrultusunda özel girişimciliğin ve yatırımın artmasını sınırlayan hususların ortadan kaldırılmasının da etkisiyle açılan işyeri sayısı kapanan işyeri sayısından oldukça yüksek düzeyde gerçekleşmiştir.Bu durum 59. Hükümet döneminde sürdürülebilir büyüme oranının da artmasını sağlamıştır.Ülke ekonomisindeki olumlu gelişmelere paralel olarak esnaf ve sanatkarlar ile tacir ve sanayicinin girişimlerinin önündeki engellerin kaldırılmasına ilişkin çalışmaların sürdürülmesi ve ekonomiye katılımlarının sağlanması Hükümetimizin en önemli hedeflerinden biridir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı